

500: Covid-19 Sebebiyle Ayrı Saflarda Kılınan Namaz Sahih midir?

Tarık Ebu Abdullah

15 Tem, 2020

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum ve rahmetullahi ve beraketuh. Rabbim sizleri muvaffak kılsın. Sorum Tarık ebu Abdullah (*hafızahullah*) hocama. Hocam malumunuz üzere Türkiye’de cuma ve cemaat namazlarına Covid-19 sebebiyle ara verilmişti. Yeniden cuma ve cemaat namazları açıldı fakat safları ikişer metre aralıklarla kıldırıyorlar ve cuma günü camii dolduğu zaman mescidleri kapatıyorlar içeri insan almıyorlar. Bu durumda bu camiiler dırar mescidi hükmüne girer mi? Ayrı ayrı saflarla kılınan namaz sahih midir? Cuma ve cemaat namazlarını kılacak bir mescid bulamıyoruz ne yapmamız gerekiyor? Allah sizlerden razı olsun.

CEVAP

Ve aleykumusselamu ve rahmetullahi ve beraketuhu. Hamd Allah’a mahsustur.

Muhterem kardeşim sualde zikrettiğin durum camileri mescidi dırar hükmüne sokmaz. Namazın ayrı saflarda kılınmasına gelince cemaat namazının sık saflar halinde kılınması bir görüşe göre vaciptir. Kişi mazeretsiz safa katılmaz ve münferit kılarsa namazı batıl olur. İmam Ebu Davud (*rahimehullah*)’ın tahriç ettiği hadiste Vasibe bin Mabed (*radiyallahu anhu*) şöyle der:

رَأَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلًا يُصَلِّي خَلْفَ الصَّفِّ وَحْدَهُ فَأَمَرَهُ أَنْ يُعِيدَ

“*Rasûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) bir kişiyi safın arkasında tek başına namaz kılarken gördü ve ona namazını iade etmesini emretti.*”

Ve İmam ibni Huzeyme (*rahimehullah*)’ın rivayetinde tek başına kılan kişiyi şöyle buyurmuştur:

اسْتَقْبَلَ صَلَاتَكَ فَلَا صَلَاةَ لِفَرْدٍ خَلْفَ الصَّفِّ

“*Namazını tekrar kıl. Safın arkasında tek başına kılanın namazı yoktur.*”

Ancak kişi safta yer olmadığı için ve kendisiyle safa duracak ikinci kişi olmadığı için tek başına safın arkasında namaza durursa namazı sahihtir. Zira bu kişiyi safa katılmaktan engelleyen şer’an muteber bir mazereti vardır. O da safta yerin olmamasıdır. Acizlik vacipleri düşürür. Bunun için aynı gerekçeyle ulema hacetten ötürü imamın önünde saf bağlamaya da cevaz vermiştir. İmam ibni Teymiyye (*rahimehullah*) şöyle der: “*Kişi safa katılamaz ve kendisiyle beraber safta duracak kimse bulamazsa hacete binaen safın*

arkasında tek başına kılar. Kıyas bunu gerektirir. Zira vacipler hacetten dolayı düşer. Mesela korku namazında cemaat halinde namazın kılınmasını koruyabilmek için hacete binaen namazın farzları düştüğü gibi. Buna ancak imamın önüne geçtiği takdirde cemaate katılması mümkün olacak olan kişi de dâhil edilir. Çünkü bu durumda ancak bir hacetten ötürü önüne geçmiş olur. Bu bir grup ulemanın görüşüdür ve Ahmed'in mezhebinde iki vecihten biridir.”¹

Cemaatin hacete binaen boşluklarla safa durması da bunun gibidir. Zira Covid-19 virüsünün bulaşıcılığı birçok Müslüman doktor tarafından da teyit edildi. Dolayısıyla sual ettiğin surette kılınan namazlar inşallah sahihtir.

Bununla beraber Covid-19 ne derecede bulaşıcı ve hangi yollardan ve hakikaten etkisi ne kadar büyük? Bunlar bize malum değildir. Bu konuda şüphesiz çok aldatıcı kasıtlı yönlendirmeler var. Ancak bu bizim için mevcut vakıayı değiştirmiyor. Dolayısıyla mevcut vakıada sual ettiğin surette kılınan namazlar inşallah sahihtir.

Son soruna daha önce [“salgın sebebiyle cumayı evde kılabilir miyiz”](#) başlığı altında cevap vermiştim. Oraya müracaat edebilirsiniz.

Rabbim cümlemizi her türlü şer ve zarardan muhafaza buyursun.

¹ Mecmuu'l-Fetava 20/559